

ліній Х301-1, Х84, ХН-44-16. Саме ці лінії заслуговують на подальше вивчення та залучення в селекційний процес для створення гібридів кукурудзи з підвищеним рівнем масла.

Досягненням в галузі селекції гібридів кукурудзи стійких до біотичних і абіотичних факторів є створення нових ліній з поєднанням стійкості до спеки і посухи: Кр9698 x ХН-20-16 (ФАО 300) – 10,07 %, Кр9698 x ХН-16-16 (ФАО 280) – 10,11 %, ДК205710 x ХН-7-16 (ФАО 280) – 10,20 %, ХН-44-16 x ХН-7-16 (ФАО 250). Також, за участю нових ліній були створені високопродуктивні жаро- і посухостійкі гібриди, отримані шляхом самозапилення сімей кукурудзи різних циклів відбору зародкових плазм Ланкастер та Айодент. Ці гібриди перевершують стандарти за врожайністю зерна. Вони передані на Державне сорто випробування сільськогосподарських культур. На 2020 рік занесені до Державного реєстру сортів рослин, придатних до поширення в Україні: Степовий, Гілея, Тронка, Чорномор, Олешківський, Ламасан, Віра, Тавричанка.

УДК 633.31/37

АНАЛІЗ НАСІННИЦТВА ГОРОХУ ПОСІВНОГО (*PISUM SATIVUM*) В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Корхова М. М., канд. с.-г. наук, доцент

Блінський О. В., магістрант

Миколаївський національний аграрний університет

Єнєва А. В., здобувач вищої освіти

Технологічно-економічний коледж

Миколаївського національного аграрного університету

Горох посівний (*Pisum sativum*) є однією з найважливіших зернобобових культур у світі. Зерно гороху містить від 16 до 36% білка, який є повноцінним за амінокислотним складом і засвоюється в 1,5 разу краще, ніж білок пшениці. Борошно і дерть із зерна гороху використовують як важливий концентрований корм, в 1 кг якого міститься 1,17 корм. од. і 180-240 г перетравного протеїну. Завдяки підвищеному вмісту білка в зеленій масі, сінні, силосу та соломі гороху, він є незамінним в раціоні сільськогосподарських тварин.

Згідно даних Державної служби статистики України, посівні площі під цією високобілковою культурою знизилися у порівнянні з 2019 р. на 93,6% і у 2020 р. становили 237,7 тис. га.

Серед Південних областей України Одеська є лідером за посівними площами гороху посівного, але виробництво насіння тут не задовольняє потреби товаровиробників зерна.

Метою статті є аналіз динаміки планового обсягу виробництва насіння гороху посівного в Одеській області за останні 2 роки у розрізі сортів.

Проаналізувавши Державні Реєстри суб'єктів насінництва та розсадництва на 2019 та 2020 рр. встановлено, що в Одеській області збільшилося виробництво насіння гороху посівного з 335 до 846,5 т, проте асортимент сортів скоротився. Так, у 2019 р. було заплановано виробництво насіння 6 сортів (Круїз, НС Мороз, Світ, Гамбіт, Дарунок Степу, Пристань), а у 2020 р. – лише 3 (Круїз, Тіп та Гамбіт).

Сорт Круїз, заявником якого є Селекційно-генетичний інститут – Національний центр насіннезнавства та сортовивчення, внесено до Державного Реєстру сортів рослин України у 2018 р. Цей сорт за короткий період зайняв найбільші посівні площі в Одеській області, планове виробництво насіння якого у порівнянні з 2019 р. зросло на 63,3% і становить 496,5 т.

Виробництво насіння гороху посівного сорту Тіп у 2020 р. було заплановано у кількості 320 т, що становить 37,8% від загальної кількості виробленого насіння в області. Цей сорт чеської селекції зареєстровано в Україні у 2017 р., власник – SELGEN A. S.

Третє місце за обсягами виробництва насіння (30 т) посідає сорт Гамбіт (SELGEN A. S.). Усі сорти гороху посівного, які вирощують на насіння в області, рекомендовані до вирощування в зоні Степу України.

Визначено, що із загальної кількості виробленого насіння гороху посівного в Одеській області на 2020 р. – 685 т (80,6%) належить до категорії СН та 164 т (19,4%) до категорії БН.

Встановлено, що у 2020 р. посівні площі гороху посівного в Одеській області становили 23,8 тис. га, тобто потреба в насінні становила в середньому 6000 т.

Таким чином можна зробити висновок, що виробництво насіння гороху посівного в Одеській області задовольняє потреби товаровиробників лише на 12,2%. Більша частку виробництва насіння (58,7%) в області займає сорт Круїз вітчизняної селекції.